

OBSAH

1. OBECNÁ PEDAGOGIKA	7
1. Pedagogika jako věda	7
1.1 Význam studia pedagogiky.....	7
1.2 Předmět pedagogiky.....	8
1.3 Základní pedagogické disciplíny.....	10
1.4 Spolupracující vědní disciplíny.....	12
1.5 Hraniční disciplíny.....	13
1.6 Vývoj a stav pedagogické terminologie.....	13
2. Metodologie pedagogiky	19
2.1 Základní metody vědeckého bádání v pedagogice.....	19
2.2 Teoretický výzkum.....	21
2.3 Empirický výzkum.....	22
2.4 Metody empirického zkoumání.....	23
2.5 Techniky měření v pedagogických výzkumech.....	34
2.6 Zpracování údajů v pedagogickém výzkumu.....	38
3. Biologické a sociální faktory v rozvoji osobnosti	40
3.1 Výchova a vychovatelnost.....	40
3.2 Genetické vybavení člověka.....	41
3.3 Dědičnost, vrozenost a rozvoj inteligence.....	42
3.4 Druhy inteligence.....	46
3.5 Dědičnost a rozvoj talentu.....	48
3.6 Dědičnost a vývoj charakteru.....	50
3.7 Některé další vrozené rysy osobnosti.....	52
4. Výchova a společnost	55
4.1 Společnost a její výchovný potenciál.....	55
4.2 Společenská role výchovy.....	57
4.3 Škola a její funkce ve společnosti.....	60
5. Současný školský systém ČR	63
5.1 Struktura české školy v mezinárodním srovnání.....	63
5.2 Vzdělávací programy.....	65
5.3 Předškolní vzdělávání.....	66
5.4 Základní vzdělávání.....	68
5.5 Střední všeobecné a odborné vzdělávání.....	73
5.6 Školská zařízení a školské služby.....	78
5.7 Práva a povinnosti žáků, studentů a jejich zákonných zástupců.....	79
5.8 Financování škol a školských zařízení ze státního rozpočtu.....	81
5.9 Vysoké školy.....	82
6. Integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do hlavního proudu vzdělávání	85
6.1 Sociální a psychologické aspekty integrace žáků se zdravotním postižením.....	87
6.2 Integrace žáků s jednotlivými druhy postižení.....	93
6.3 Integrované vzdělávání žáků se zdravotním postižením v zahraničí.....	103

7. Vzdělávání žáků nadaných a talentovaných	105
7.1 Definice pojmů nadání a talent	105
7.2 Kvalitativní a kvantitativní faktor nadání	107
7.3 Aktuální a potenciální nadání	107
7.4 Nesprávné představy o nadaných dětech	108
7.5 Charakteristika nadaného dítěte	109
7.6 Specifické potřeby nadaných žáků	111
7.7 Tvořivost jako jedna z charakteristik nadaných dětí	112
7.8 Některé možnosti vzdělávání nadaných dětí	113
II. DIDAKTIKA	117
8. Didaktika, její obsah a vývoj	117
8.1 Základní pojmy didaktiky	118
8.2 Soudobé teorie vzdělávání	119
8.3 Výchovná funkce vyučování	126
8.4 Didaktické zásady	127
9. Cíle vzdělávání	131
9.1 Funkce cílů v procesu vyučování	132
9.2 Hodnocení dosažení cílů	134
9.3 Význam cílů v učební činnosti žáků	135
10. Obsah vyučování	137
10.1 Obsah vzdělávání a jeho modernizace	137
10.2 Systém kurikulárních dokumentů	139
10.3 Učebnice a její funkce ve vzdělávání	156
11. Organizační formy vyučování	159
11.1 Vyučování a učení	160
11.2 Interakce žáků a učitele ve vyučování	161
11.3 Třídně hodinový systém	163
11.4 Skupinové vyučování	166
11.5 Kooperativní vyučování	172
11.6 Inovační formy vyučování	176
12. Metody vyučování	179
12.1 Klasifikace vyučovacích metod	179
12.2 Charakteristika nejužívanějších metod vyučování	181
13. Podmínky vyučování	195
13.1 Vnitřní (školní) podmínky vyučování	195
13.2 Vnější (sociální) podmínky vyučování	196
14. Hodnocení (evaluace) výsledků vzdělávání	198
14.1 Smysl a funkce hodnocení	198
14.2 Druhy hodnocení	200
14.3 Formy zkoušení a hodnocení	203
14.4 Klasifikace a slovní hodnocení	205
14.5 Pedagogická diagnostika	207

III. SOCIÁLNÍ PEDAGOGIKA	209
15. Sociální vztahy v procesu vzdělávání.....	209
15.1 Lidský vztah jako součást profese	210
15.2 Učitel a etika jeho profese.....	212
15.3 Pedagogické dovednosti učitele.....	214
15.4 Vlastnosti učitele.....	217
15.5 Standardy učitelské kvalifikace a učitelské profese	219
15.6 Úskalí učitelské profese	221
16. Děti a mládež v ohrožení.....	225
16.1 Lidská práva a práva dítěte	226
16.2 Mládež a drogy - závislost na psychotropních látkách	232
16.3 Patologické hráčství, gamblerství (gambling).....	243
16.4 Sekty a manipulativní religiozita	247
16.5 Sexuální deviace, sexuální zneužívání a sexuálně přenosné choroby	253
16.6 Týrání dětí (Syndrom CAN)	260
16.7 Šikánování	264
17. Mravní vývoj člověka a jeho výchova ke kázní.....	270
17.1 Etické základy mravního rozvoje osobnosti	270
17.2 Psychologické aspekty mravního vývoje člověka.....	273
17.3 Pedagogické otázky mravního rozvoje	274
17.4 Kázeň jako součást morálky jedince i společnosti jako celku.....	277
17.5 Představa člověka budoucnosti	278
NA ZÁVĚR	280
Literatura	281
Rejstřík	287